

بررسی تاثیر استفاده از الیاف FRP بر عملکرد لرزه‌ای مهاربند زانوئی

علی حسین کرمی^{۱*}، محمدرضا حبیبی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

۲- استادیار گروه مهندسی عمران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

چکیده

در سیستم مهاربند زانوئی حداقل یک انتهای عضو قطری به جای اتصال به محل تلاقی تیر و ستون به المان زانوئی کوچکی متصل می‌گردد. در یک قاب با بادبند زانوئی (KBF) شکل‌پذیری از طریق تسلیم برشی المان زانوئی به دست می‌آید. از سوی دیگر سختی جانبی مورد نیاز نیز توسط عضو قطری تأمین می‌گردد. با تسلیم المان زانوئی در زمان وقوع یک زلزله شدید، بدون خرابی در اجزای اصلی سازه، کل سیستم پایدار می‌ماند و بنابراین بازسازی سیستم مقاوم لرزه-ای راحت و اقتصادی خواهد بود. با توجه به ضرورت افزایش شکل‌پذیری و سطح استهلاک انرژی سازه‌های واقع در نواحی لرزه خیز، در این تحقیق سعی شده است با تقویت مهاربند با استفاده از ورق‌های CFRP عملکرد لرزه‌ای سیستم مذکور را بهبود دهیم. لذا ابتدا با استفاده از یک نمونه‌ی آزمایشگاهی منتخب از مهاربند زانوئی و ورق تقویت شده با FRP به نحوه مدل سازی و اعتبار سنجی نتایج در نرم افزار ANSYS پرداخته شده است. در ادامه با مدلسازی سیستم مهاربند زانوئی در دو حالت تقویت شده و تقویت نشده به بررسی تاثیر تقویت با استفاده از ورق‌های CFRP پرداخته شده و در هر مورد منحنی‌های رفتاری مربوطه ارائه گردیده است.

واژه‌های کلیدی: مهاربند زانوئی، الیاف CFRP، تحلیل استاتیکی غیر خطی، روش اجزاء محدود

۱- مقدمه

سازه‌هایی که برای مناطق با لرزه خیزی بالا طراحی می‌شوند باید دو معیار را ارضا کنند. اول اینکه باید دارای سختی کافی برای کنترل تغییر مکان جانبی بوده تا از وقوع هر گونه خسارت سازه‌ای و غیر سازه‌ای در طی زمین لرزه‌های متوسط ولی مکرر جلوگیری به عمل آید، دوم اینکه سازه باید مقاومت و شکل‌پذیری کافی داشته باشد تا تحت زلزله‌های شدید از فروریزش آن جلوگیری شود.

سازه‌های با قاب فولادی به صورت گسترده در ساختمان‌های تجاری و صنعتی مورد بهره برداری قرار می‌گیرند. بر اساس سیستم مقاوم در برابر بار جانبی، قابهای فولادی اساساً می‌توانند به چهار نوع تقسیم بندی گردند: سیستم قاب مقاوم خمشی MRF، سیستم قاب باد بندی هم مرکز CBF، سیستم قاب بادبندی غیر هم مرکز EBF، سیستم قاب بادبند زانوئی KBF (Knee Bracing Frame)، که در شکل 1 مشخص شده است. در آزمایشی که بر روی چهار سیستم فوق انجام شده است مشخص می‌شود که سیستم قاب باد بندی هم مرکز CBF بسیار سخت تر از سیستم قاب مقاوم خمشی MRF می‌باشد تا حدی که توانایی برآورده سازی شکل پذیری را دارا نیست. نتایج حاصل از این آزمایش در شکل ۲ مشخص شده است. برای غلبه بر نقایص و کمبودهای سیستمهای MRF و CBF یک سیستم سازه جدید به نام EBF پیشنهاد گردید [1]. این سیستم با تنظیم عضو قطری به صورت برون محور به تیر کف، به نحوی که تیر رابط توانایی تحمل تغییر شکل‌های بزرگ را داشته